

Kuva: Seppo Tuominen

Luonnehdinta

Luontotyyppiin luetaan tunturialueiden eli yhtenäisen havumetsävyöhykkeen pohjois- ja yläpuoliset purot ja joet rantasoraikkoineen. Näiden virtavesien ympäristö on tunturikoivikkoa tai avointa paljakkaa. Uomat ovat yleensä sora- tai kivikkopohjaisia ja vesi kirkasta. Kalkkialueita lukuun ottamatta vesi on yleensä niukkaravinteista. Tunturialueiden puroille ja joille on luonteenomaista suuri vuotuinen virtaaman ja lämpötilan vaihtelu. Vesilajistoa on keskimäärin niukemmin kuin 'pikkujoissa ja puroissa'. Vesikasvillisuutta luonnehtivat sammat ja levät, pohjaeläimistöä mm. koskikorennot. Tunturialueen virtavedet ovat merkittäviä lohikalakantojen lisääntymisalueita.

Luontotyypin luonnontilaisuuden kannalta keskeisiä tekijöitä ovat uoman rakenteellinen luonnontilaisuus (luontainen koski–suvanto-vuorottelu ja erilaisten elinympäristöjen esiintyminen, ei perkauksia, ruoppauksia tai vesirakenteita), rantavyöhykkeen luonnontilaisuus, luontainen virtaama ja sen vaihtelut sekä hyvä veden ja pohjan laatu (ei esim. liettymistä).

Levinneisyys

Luontotyyppiä esiintyy tunturialueilla tunturikoivu- ja paljakkavyöhykkeessä.

Nykytila ja uhkatekijät

Tunturialueiden purot ja joet ovat pääosin luonnontilaisia ja maankäyttöpaineet ovat vähäiset. Paikallisesti mm. matkailulla ja kullankaivuulla voi olla vaikutusta luontotyyppiin. Pidemmällä aikavälillä on kuitenkin mahdollista, että luontotyypin esiintymät vähenevät, mikäli tunturikoivikko ja paljakka-alueet supistuvat ilmaston lämpenemisen myötä. Itämereen vaeltavien lohikalajien populaatiot ovat vähentyneet ja Jäämereen vaeltavia lohikaloja uhkaavat lohiloiset